

LIA 1

Obligatoriska prova på övningar under kort LIA:n

Inledning

Den studerande ska genomföra åtta prova-på-övningar under den korta LIA-perioden för att tillsammans med sina kurskamrater kunna tillgodogöra sig den fortsatta utbildningen på skolan.

Övningarna beskrivs relativt övergripande utifrån de moment som ska genomföras. Det gör att det utifrån givna ramar finns möjlighet till flexibilitet och anpassningar utifrån räddningstjänstens förutsättningar eller med avseende på den studerandes tidigare kunskaper och erfarenhet. Det finns även möjlighet att skapa egna enkla scenarion utifrån de obligatoriska moment som beskrivs i respektive övning.

Observera att den angivna tidsåtgången är en uppskattning och kan variera beroende på olika förutsättningar.

Prova-på-övningar

Nedan beskrivs upplägg och innehåll i de åtta övningarna. I handledarstödet finns även ett förslag på en enkel modell att förhålla sig till vid planering och genomförandet av övningarna.

1. Släckvattenförsörjning

Övningen syftar till att få prova på att hantera olika typer av slang och utrustning kopplat till släckvattenförsörjning.

Prova-på-övning:

Koppla slangsystem och strålrör med brandpostsystem och släckbil/tankbil.

- Testa på att rulla ut slang och koppla samman brandpost, slangar, grenrör och strålrör.

- Ta ut vatten ur systemet. Prova olika tryck på pumpen samt olika dimensioner på slang och olika typer av strålrör. Gör jämförelser för att öka förståelsen för tryck och flöde.

- Återställning av utrustningen.

Exempel på utrustning:

Brandpost, brandposthuvud, brandpostnyckel, slang i olika dimensioner, strålrör av olika slag, grenrör, tankbil/släckbil.

Tidsåtgång: Två timmar.

2. Brand i byggnad – åk på ett "larm" på brandstationen eller till närliggande byggnad

Övningen syftar till att få prova att åka på ett fingerat larm gällande brand i byggnad och genomföra olika steg från påklädning till framkomst till objektet.

Denna övning kan vara lämplig att dela upp i flera delar beroende på hur man vill lägga upp den.

Inför övningen kan följande vara lämpligt att gå igenom:

- Hur ser stationens förmåga och förbundets förmåga ut kopplat till brand i byggnad?
- Hur ser larmrutinen ut vid brand i byggnad och vilka resurser larmas ut?
- Finns standardrutiner vid brand i byggnad och hur ser dom ut?
- Vilka arbetsuppgifter ska kunna utföras och hanteras som nyanställd brandman?
- Vilken utrustning på släckbilen kan komma att användas i arbetet vid brand i byggnad?

Observera: Dörrforcering ingår inte som ett obligatoriskt moment i denna övning. Om möjligt rekommenderas dock att på ett övergripande sätt beskriva och förevisa utrustning, metoder och handgrepp.

Prova-på-övning:

- Larm går på brandstationen "brand i byggnad".
- Påklädning av skyddsutrustning som ska användas, initialt komplett larmställ på brandstationen följt av utrustning från brandbilen på väg fram.
- Testa att genomföra några av de rutiner och uppgifter som är kopplade till rökdykarrollen vid framkörning och framkomst.
- Återställning av utrustning och personlig skyddsutrustning enligt givna rutiner.

Exempel på utrustning:

Släckbil, larmställ med personlig skyddsutrustning för brand, radio, passlarm, slang, strålrör, dörrforceringsverktyg, IR-kamera.

Tidsåtgång: Två timmar.

3. Akut omhändertagande

Övningen syftar till att få prova på arbetsuppgifter, utrustning och rutiner vid händelser kopplade till akut omhändertagande.

Inför övningen är det lämpligt att gå igenom följande:

- Beskriv övergripande hur organisationen och arbetsuppgifterna ser ut vid händelser kopplade till akut omhändertagande.

- Beskriv vilken utrustning som finns och hur den används.
- Beskriv betydelsen av att skydda dig och den drabbade från smitta och vilken skyddsutrustning som används.

Prova-på-övning:

Åk tillsammans med en kollega på ett "larm" gällande en medvetlös person. Testa att genomföra ett akut omhändertagande enligt givna rutiner.

Återställning av utrustning och personlig skyddsutrustning.

Exempel på utrustning:

Luftvägshjälpmedel, förband, hjärtstartare, HLR-docka, personlig skyddsutrustning.

Tidsåtgång: Två timmar.

4. Räddning - Trafikolycka

Övningen syftar till att få prova några arbetsuppgifter vid en trafikolycka samt testa viss utrustning.

I samband med övningen kan det vara lämpligt att ta upp följande:

- Hur ser larmrutinen ut vid trafikolycka och vilka resurser larmas ut?
- Finns standardrutiner vid trafikolycka och hur ser dom ut?
- Vilka arbetsuppgifter ska kunna utföras och hanteras som nyanställd brandman?
- Vilken utrustning på släckbilen kan komma att användas i arbetet vid en trafikolycka?

Prova-på-övning:

Testa att utföra arbetsuppgifter enligt rutiner vid en singelolycka där den drabbade behöver tas ut från fordonet snabbt, säkert och effektivt.

Exempel på utrustning:

Personbil, ryggbäda (spineboard), personlig skyddsutrustning, släckbilens övriga utrustning för trafikolyckor.

Tidsåtgång: Två timmar.

5. Räddning – Vattenlivräddning

Övningen syftar till att få prova utrustningen som används vid vattenlivräddning samt utföra några arbetsuppgifter enligt räddningstjänstens rutiner.

OBS! Denna övning kräver tillgång till en simhall eller öppet vatten. Om detta inte är möjligt kan det vara tillräckligt att prova utrustningen torrt samt få rutiner och arbetssätt beskrivna.

Prova-på-övning:

Testa att genomföra en vattenlivräddningsinsats vid ett drunkningstillbud enligt givna rutiner och metoder.

Exempel på utrustning:

Torrdräkt/våtdräkt, cyklop, snorkel, simfenor, flytväst, frälsarkrans, räddningslina, räddningsplanka, (hansabräda).

Tidsåtgång: Två timmar.

6. Räddning - Arbete på höjd

Denna övning syftar till att få prova att hantera räddningstjänstens skarv- och utskjutsstege samt avsedd personlig skyddsutrustning för arbete på hög höjd.

Personlig skyddsutrustning

Ha först en genomgång av räddningstjänstens utrustning, användningsområden samt rutiner för arbete på höjd.

Prova-på-övning:

Låt den studerande få prova skyddsutrustningen i en okomplicerad och säker miljö.

Exempel på utrustning:

Fallskyddsutrustning, stödutrustning, infästningspunkter.

Tidsåtgång: En timme.

Stegar

Inför den praktiska övningen är det lämpligt att gå igenom följande:

- AFS 2023:10 Risker i arbetsmiljön, Avdelning III. Avdelning III i Arbetsmiljöverkets föreskrifter om risker i arbetsmiljön handlar om att förebygga olyckor kopplade till fall och ras. Denna avdelning är uppdelad i två nyckelkapitel som ställer direkta krav på arbetsgivaren för att skapa en säker arbetsplats. Kapitel 4: Skada genom fall och kapitel 5: Skada genom ras.

- Vilka risker som förekommer vid stegresning.

- Stegtillverkarnas manual.

Prova-på-övning:

Skarvstege och utskjutsstege.

Testa att genomföra följande moment under handledning och tillsammans med en brandman:

- Tar ner stege från släckbil.

- Klargöra stege för resning.

- Hiva stege
- Lägga an stege mot fönster eller tak
- Förbereda för arbete på höjd
- Bas- och toppsäkring av stegen
- Fira ned stegen samt återställa stege på släckbil.

Exempel på utrustning:

Stegutrustning i form av skarvstege och utskjutsstege med tillbehör.

Tidsåtgång: Två timmar.

Övning 7 och 8 kräver utrustning och övningsmaterial som inte kan förväntas finnas på alla brandstationer. Därför finns möjligheten att genomföra övningen på ett mer beskrivande och teoretiskt sätt. I dessa fall genomförs endast del 1 av övningen vilket även framgår i respektive övningsbeskrivning.

7. Farliga ämnen

Övningen syftar till att få prova personlig skyddsutrustning och eventuell övrig utrustning som används vid händelser med farliga ämnen.

Övningen ska även innehålla en övergripande beskrivning av hur den egna räddningstjänsten är organiserad vid olyckor med farliga ämnen, vilka resurser som finns att tillgå samt vilken utrustning som används.

Prova-på-övning:

Del 1: Beskriv hur den egna räddningstjänsten är organiserad vid olyckor med farliga ämnen, vilka resurser som finns att tillgå samt vilken utrustning som används.

Del 2: Prova den personliga skyddsutrustningen och annan utrustning som kan komma att användas vid händelser med farliga ämnen. Lös någon enkel arbetsuppgift för att få uppleva känslan att arbeta i dräkten. Genomförs om möjlighet och förutsättningar finns på räddningstjänsten.

Förslag på utrustning:

Kemskyddsdräkt, lufttrycksapparat, radio.

Tidsåtgång: En till två timmar.

8. Dörrforcering

Övningen syftar till att få prova metodik och handgrepp samt testa att använda den dörrforceringsutrustning som räddningstjänsten använder i arbetet.

Övningen ska även innehålla en övergripande beskrivning utifrån följande frågeställningar:

- Vilka rutiner och metoder har räddningstjänsten vid arbete med dörrforcering?

- Hur ser rollfördelningen ut i samband med dörrforcering?
- Vilken utrustning finns att tillgå vid dörrforcering?
- Vilken personlig skyddsutrustning används?

Prova-på-övning:

Del 1: Beskriv vilka rutiner och metoder räddningstjänsten har vid dörrforcering, hur rollfördelningen ser ut samt vilken utrustning och personlig skyddsutrustning som används.

Del 2: Testa att genomföra momentet dörrforcering med full personlig skyddsutrustning. Genomförs om möjlighet och förutsättningar finns på räddningstjänsten.

Exempel på utrustning:

Utrustning för dörrforcering, personlig skyddsutrustning, dörrforceringsmodul.

Tidsåtgång: En till två timmar.

Dokumentation och uppföljning

Efter varje genomförd prova-på-övning registreras detta av den studerande i checklistan i Logghäftet, under Del 2 – Prova på.